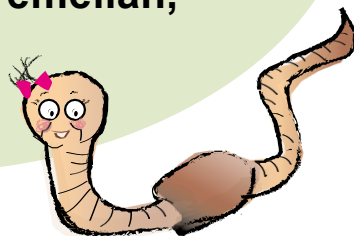

I en matsked jord finns det fler levande organismer än vad det finns människor på jorden.

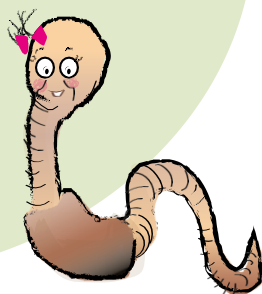

Ändå utgör mikrolivet bara 1 % av jordens innehåll. Resten är små, små mineral- partiklar, med hålrum emellan, där det finns vatten och gaser, och rester av växter och djur.

I Sverige används ca 30 miljarder kvadratmeter till jordbruksmark. Det är ungefär 7 % av landets yta.

I Skåne är nästan 45 % av marken jordbruksmark och i EU knappt 40 %.

Svampars underjordiska nätverk i jorden kallas för mycel.

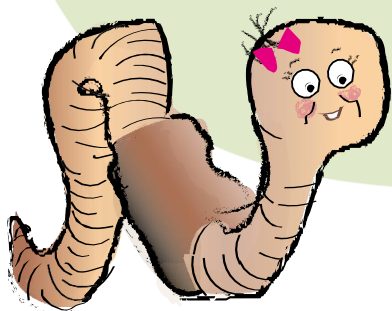
Mycelet samspelar med växternas rötter och bidrar med mineraler och vatten till växterna. I utbyte får svamparna kolhydrater från trädens fotosyntes.

Daggmaskar kallas ibland jordens ingenjörer för att de äter och rör om matjorden, så att den får en god struktur.

En stor daggmask kan bli upp till 30 cm lång och äta tre löv om dagen. I en bra åkerjord finns det ca 50 daggmaskar per kvadratmeter.

I friska jordar hjälper mikroorganismerna till med att återföra näringsämnen (ex. kväve, fosfor och kalium) till de levande växterna.

När detta kretslopp inte fungerar måste vi gödsla med konstgödsel.

**Det översta lagret (20–30 cm)
i en frisk brunjord kallar vi matjord.**

**Matjord är en begränsad naturresurs.
Mikroorganismerna skapar matjorden
genom att äta upp rester av växter och djur.**

**Det tar över 100 år att
bilda 5 mm matjord.**

**60–70 % av Europas mark är
i dåligt skick. Det finns flera hot
mot friska jordar, till exempel
hårdgörande av ytor (bebyggda,
asfalterade), minskande biologisk
mångfald, markpackning, erosion
och föroreningar.**

**I Sverige är 3 % av
marken hårdgjord.**

